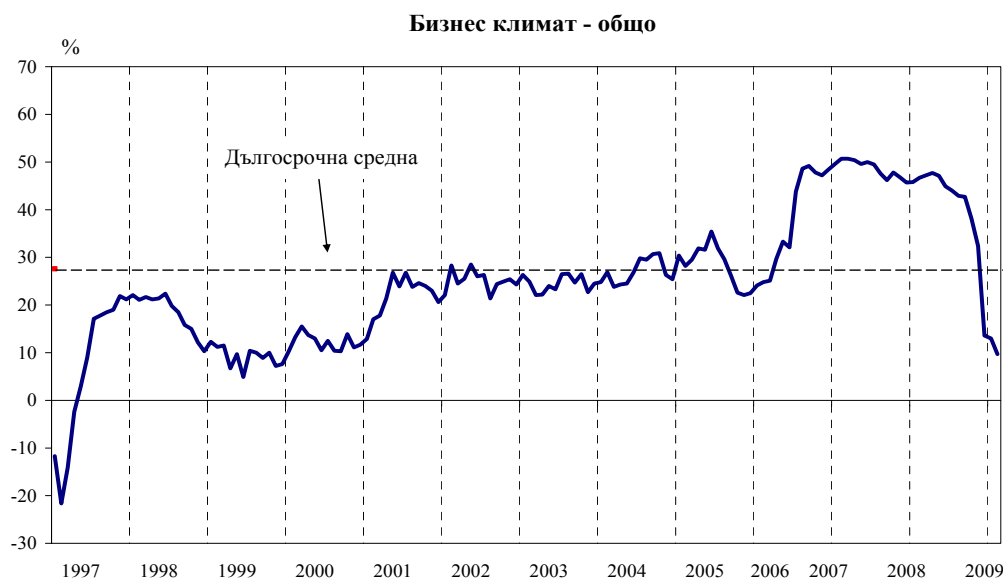

СТОПАНСКА КОНЮНКТУРА

БИЗНЕС АНКЕТИ НА НСИ^{1,2}, ФЕВРУАРИ 2009 ГОДИНА

След известно задържане на равнището на **общия показател на бизнес климата**³ през януари 2009 г., през февруари бизнес анкетите на НСИ отново отчитат спад с 3.3 пункта. С изключение на строителството, където показателят остава на нивото от предходния месец, при останалите отрасли - промишленост, търговия на дребно и услуги, се регистрира влошаване.

Промишленост. Стопанската конюнктура в промишлеността според настоящата анкета остава неблагоприятна - съставният показател “бизнес климат в промишлеността” се понижава с 3.3 пункта в сравнение с януари (приложение 1). Оценките на стопанските ръководители за настоящото бизнес състояние на предприятията и очакванията им за бизнес ситуацията през следващите шест месеца са се понижали съответно с 4.6 и 2.2 пункта.

Балансовият показател за настоящата производствена активност в промишлеността намалява с 11.1 пункта спрямо предходния месец, а равнището на поръчките - с 4.7 пункта, като намалението е по-голямо при поръчките от чужбина. Около две трети (66.5%) от мениджърите на промишлени предприятия предвиждат запазване на производствената дейност през следващите три месеца, като техният дял се е увеличил с 3.8 пункта в сравнение с януари за сметка на намаление на песимистичните очаквания, свързани със свиване на производството.

Засилва се негативното влияние на несигурната икономическа среда и недостатъчното търсене от чужбина върху дейността на отрасъла. По-висок в сравнение с януари е и делът на предприятията, заявили че имат финансови проблеми.

По данни от бизнес анкетите през февруари не се очаква увеличение през следващите месеци на продажните цени в промишлеността.

Строителство. Съставният показател “бизнес климат” в строителството през последния месец запазва равнището си от предходния (10.6%). Оценките на строителните предприемачи за настоящата бизнес ситуация продължават да се понижават и отчитат спад със 7.9 пункта спрямо предходния месец. По отношение на очакванията обаче анкетата регистрира известно възвръщане на оптимизма. Балансовият показател за бизнес

състоянието на предприятията през следващите шест месеца се подобрява със 7.1 пункта. През февруари продължава спадът на строителната активност, но прогнозите за следващите три месеца са за известно възстановяване на дейността (увеличение на балансовия показател с 14.8 пункта). Намаляват предприятията, които предвиждат освобождаване на работна ръка, но техният относителен дял все още остава висок - 30.1%. Около 8% очакват увеличение на персонала.

През февруари се задълбочават проблемите, които предприятията имат във връзка с несигурната икономическа среда, финансовата обезпеченост и недостатъчното търсене в отрасъла. Неблагоприятните климатични условия и недостигът на работна сила са затруднения за по-малко предприятия в сравнение с месец януари.

През последните три месеца бизнес анкетата регистрира очаквания за намаление на продажните цени в бранша. През февруари делът на предприятията, които считат, че цените ще се понижат, е вече 19.2% (максимум, регистриран за последните 15 години).

Търговия на дребно. През февруари 2009 г. съставният показател “бизнес климат в търговията на дребно” продължава да се понижава (с 6.6 пункта спрямо януари). Това намаление се дължи на по-ниските оценки на мениджърите за настоящото бизнес състояние на предприятията и по-песимистичните очаквания за следващите шест месеца.

Според данни от бизнес анкетата обемът на продажбите през последните три месеца се е понижил. В същата посока са и предвижданията за следващите три месеца. По-песимистични в сравнение с предходния месец са и очакванията за поръчките към доставчиците.

Несигурната икономическа среда, търсенето и конкуренцията в бранша продължават да са основни причини за затрудненията в дейността на търговските предприятия, като негативното влияние на първите два фактора се засилва.

Относно продажните цени в търговията на дребно не се наблюдава тенденция за тяхното увеличение през следващите три месеца.

Услуги⁴. Стопанската конюнктура в сектора на услугите през февруари 2009 г. продължава да е неблагоприятна. Равнището на съставният показател “бизнес климат в сектора на услугите” спада спрямо предходния месец с 3.3 пункта. Оценките на мениджърите за настоящото бизнес състояние на предприятията са по-песимистични и те не очакват промени през следващите шест месеца. Според тях търсенето на услуги през последните три месеца продължава да намалява, като очакванията са то да се задържи на настоящото равнище. Анкетата регистрира известни нагласи за намаление на персонала през следващите три месеца.

През февруари се засилва негативното въздействие на факторите “несигурна икономическа среда” и “недостатъчно търсене”, като същевременно конкуренцията в бранша и слабостите в икономическото законодателство продължават да са сериозни фактори, затрудняващи дейността на предприятията.

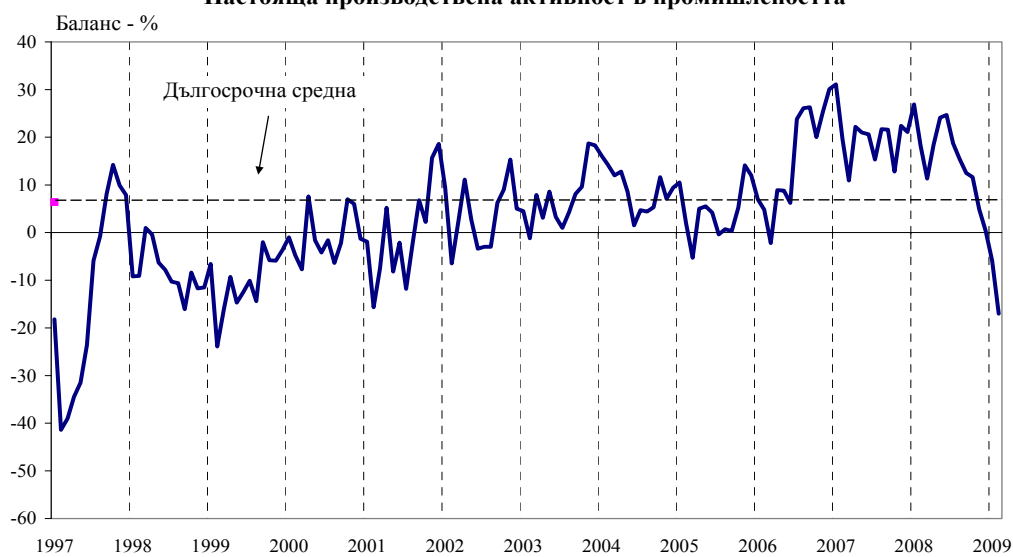
По отношение на продажните цени в сектора на услугите прогнозите на по-голямата част от мениджърите са те да останат непроменени през следващите три месеца, като същевременно се увеличава делът на предприемачите (от 17.0 на 20.1%), които очакват намаление на цените.

ПРОМИШЛЕНОСТ

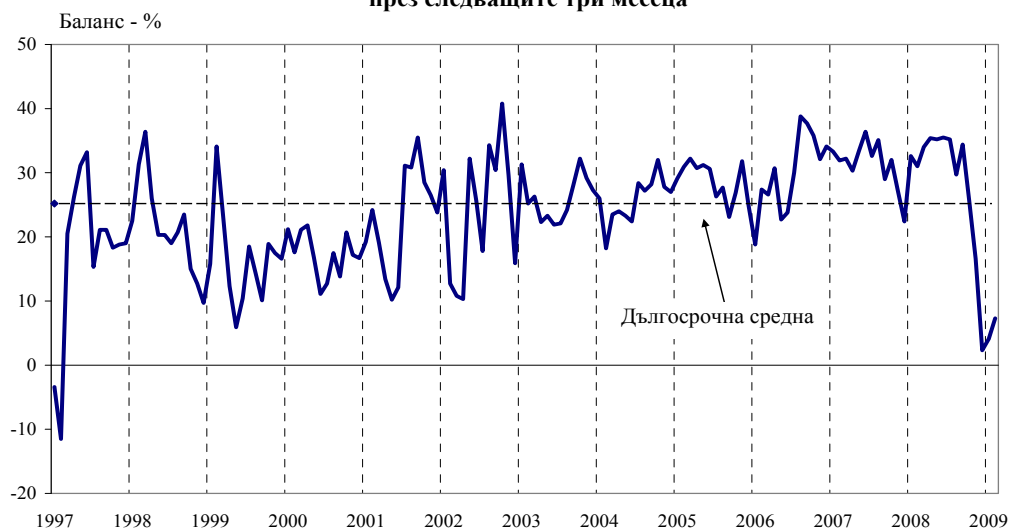
Бизнес климат в промишлеността

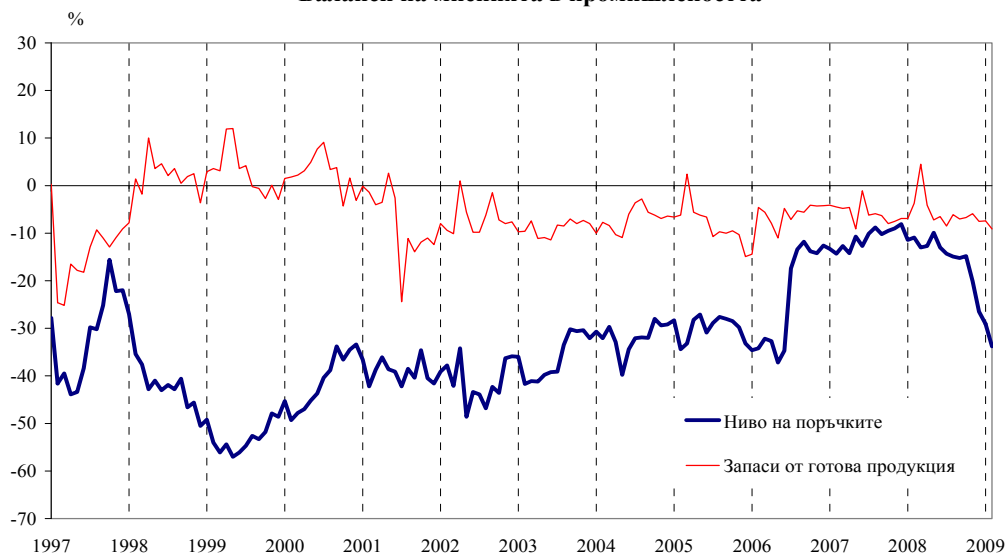
Настояща производствена активност в промишлеността

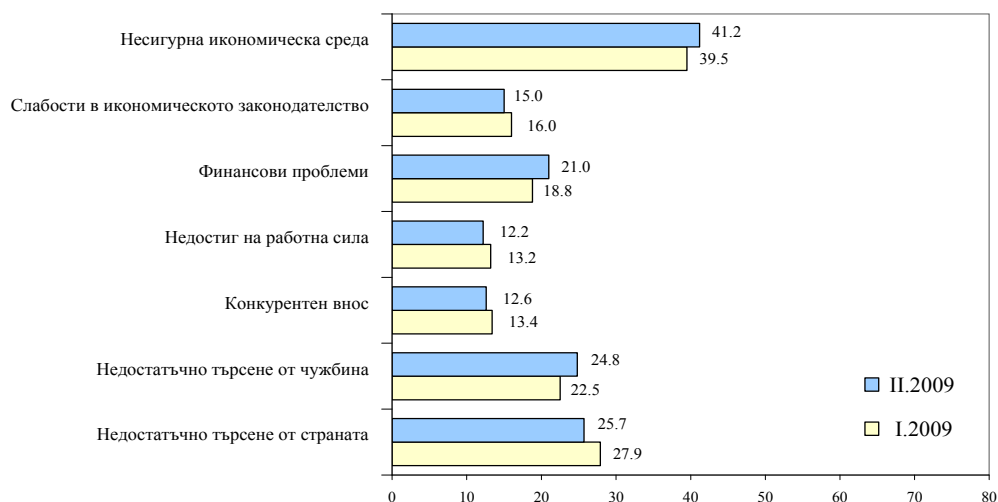
Очаквана производствена активност в промишлеността през следващите три месеца

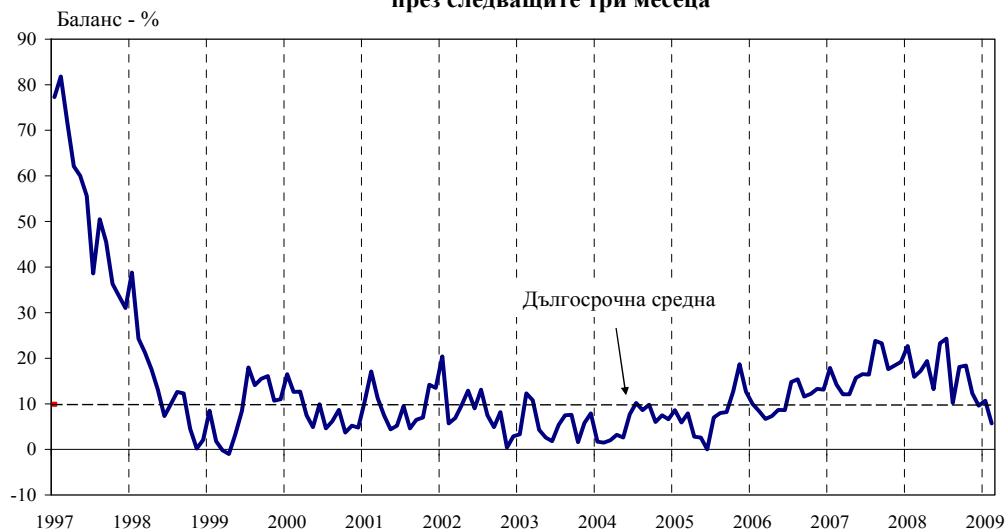
Баланси на мненията в промишлеността

Затруднения в производствената дейност в промишлеността (Относителен дял от предприятията - %)

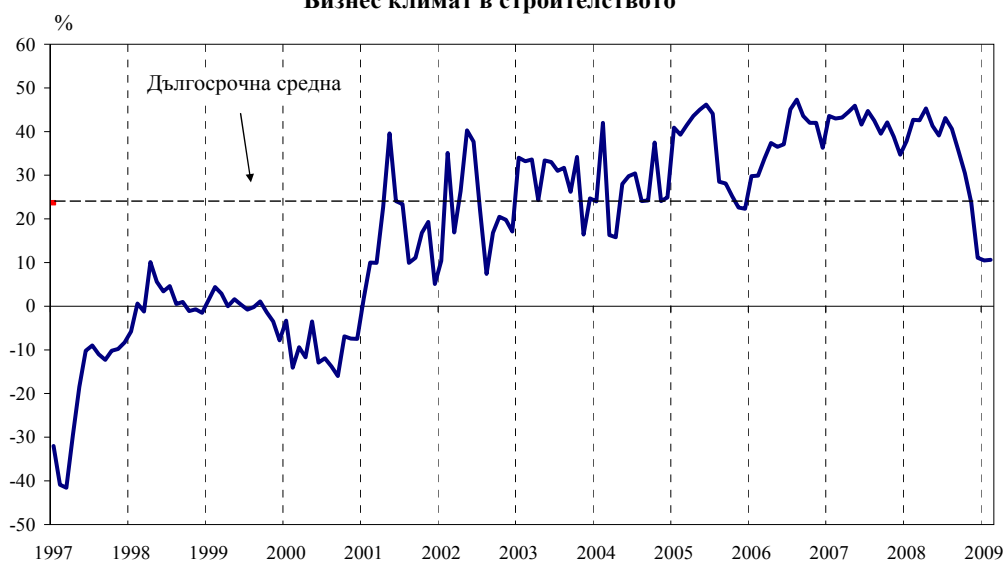

Очаквания за продажните цени в промишлеността през следващите три месеца

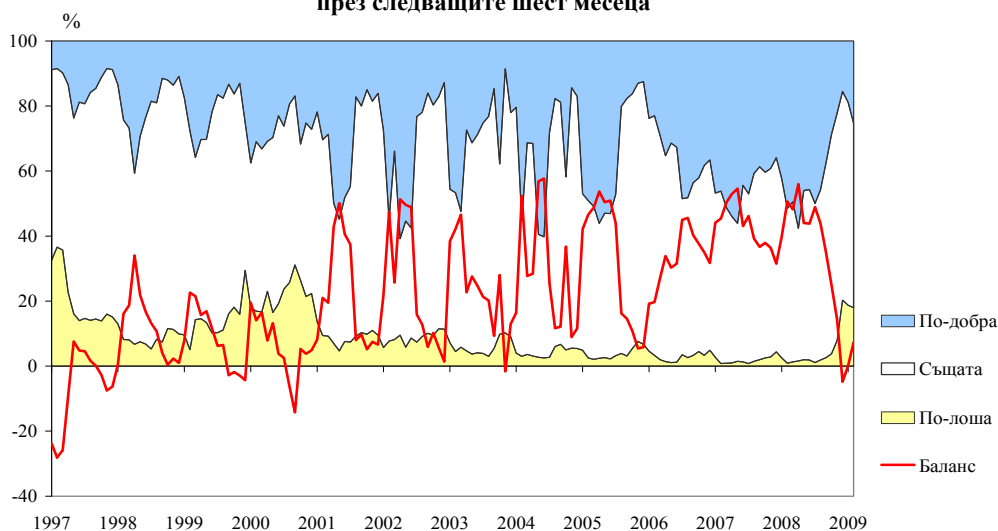

СТРОИТЕЛСТВО

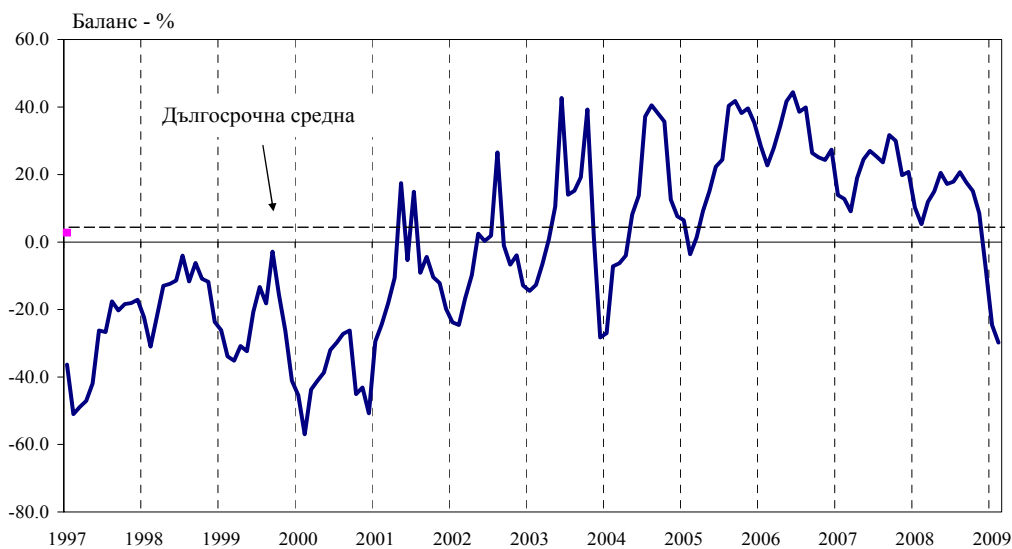
Бизнес климат в строителството

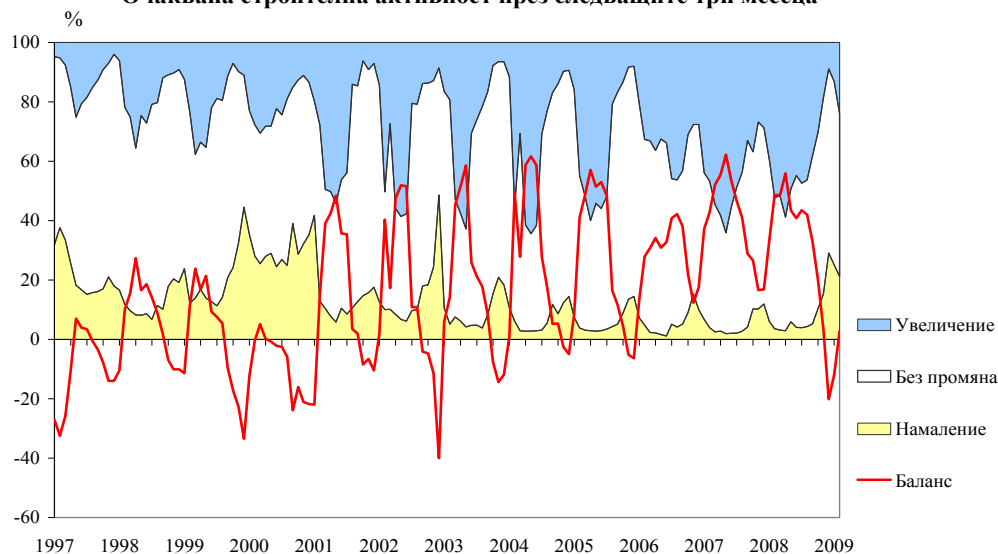
Очаквана бизнес ситуация в строителството през следващите шест месеца

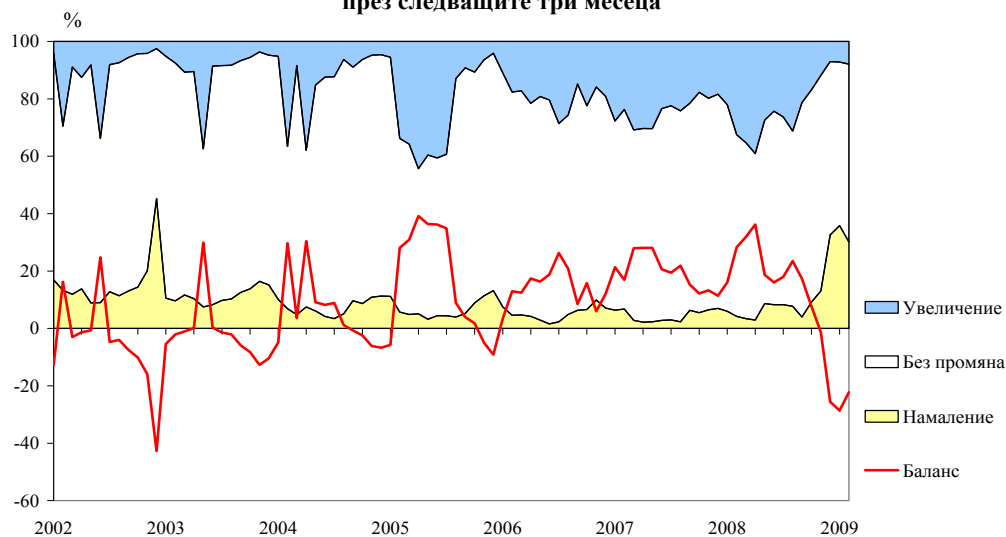
Настояща строителна активност

Очаквана строителна активност през следващите три месеца

Очаквания за заетите в строителството през следващите три месеца

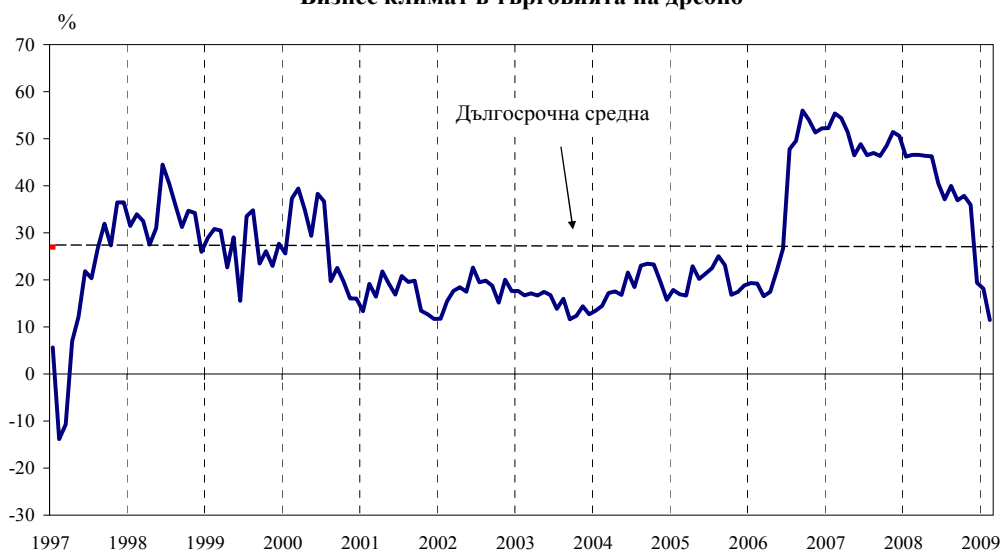

Очаквания за продажните цени в строителството през следващите три месеца

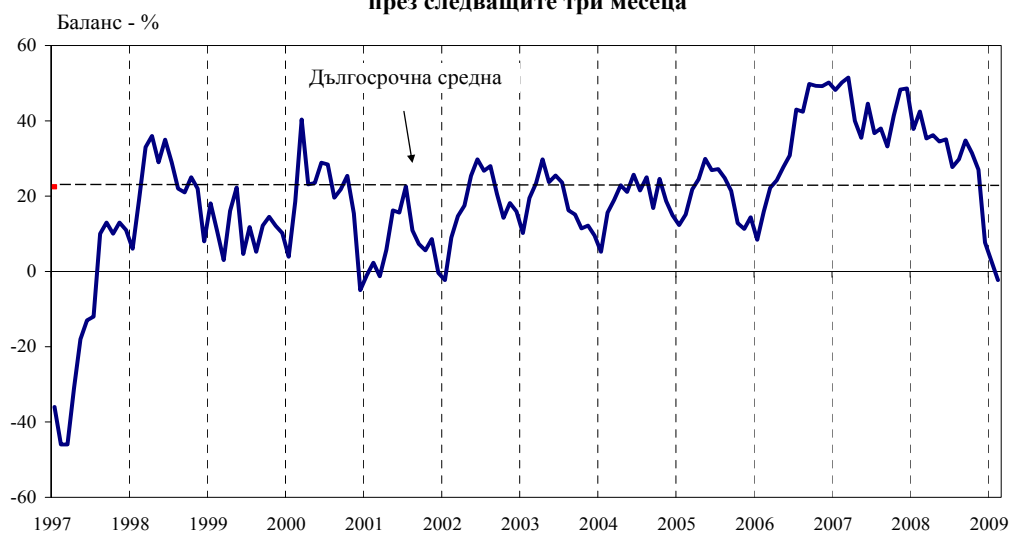

ТЪРГОВИЯ НА ДРЕБНО

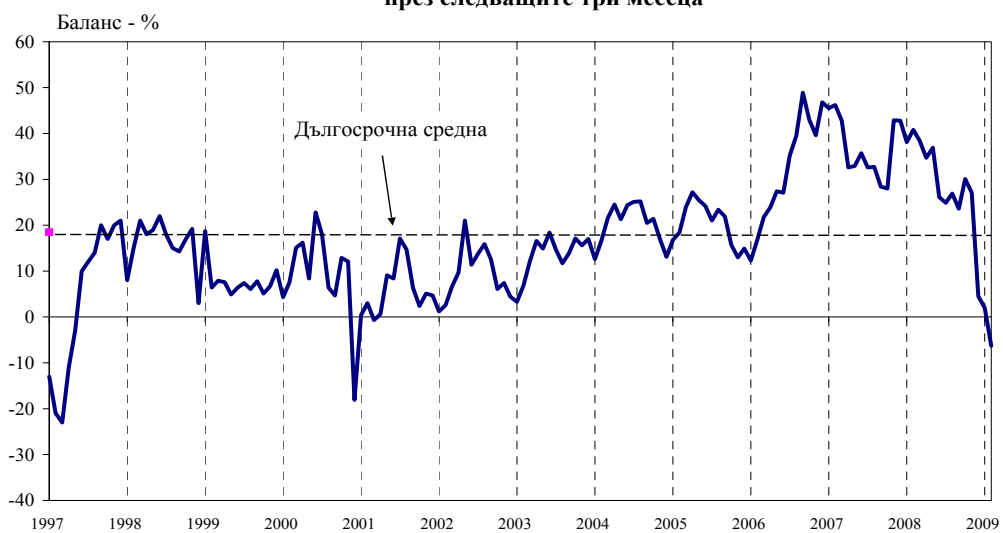
Бизнес климат в търговията на дребно

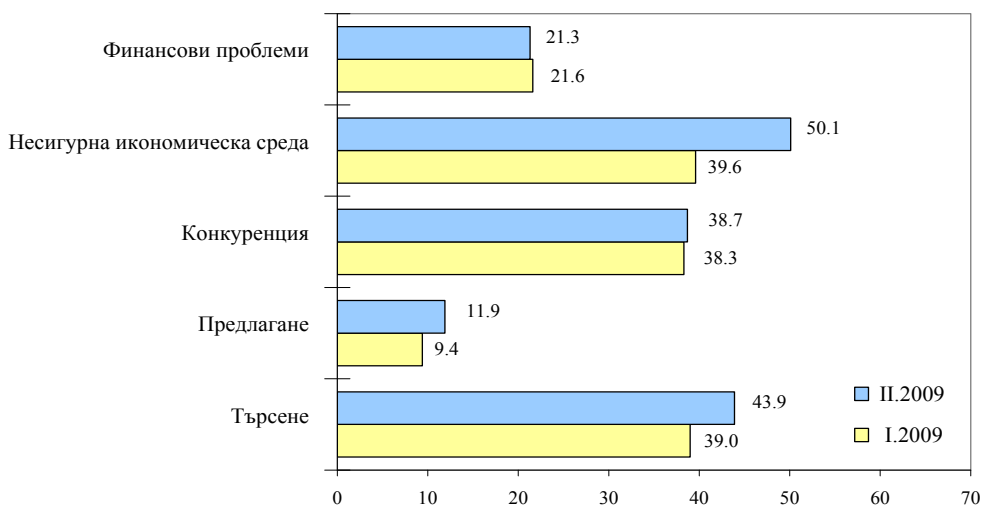
Очаквания за продажбите в търговията на дребно през следващите три месеца

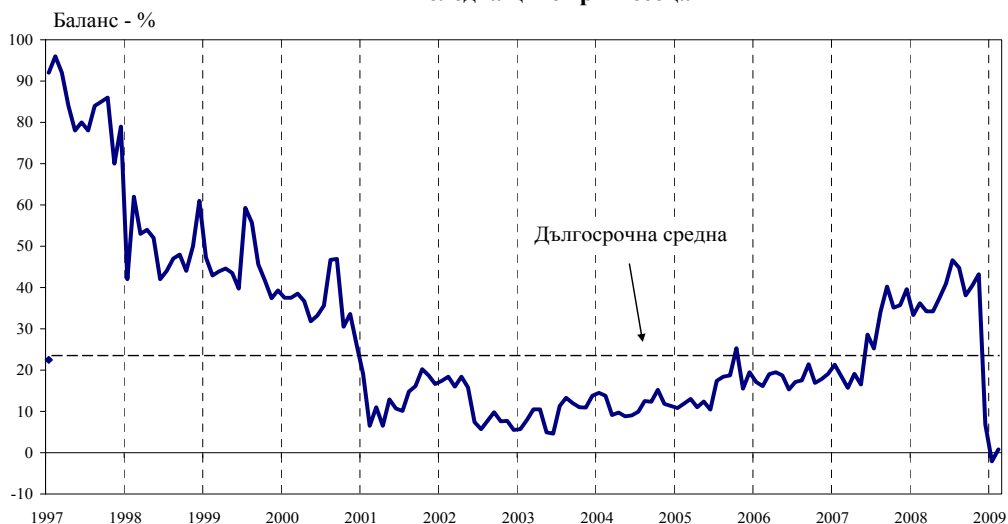
Очаквания за поръчките към доставчиците в търговията на дребно през следващите три месеца

Фактори, ограничаващи подобряването на бизнес ситуацията в търговията на дребно - % от предприятията

Очаквания за продажните цени в търговията на дребно през следващите три месеца

УСЛУГИ

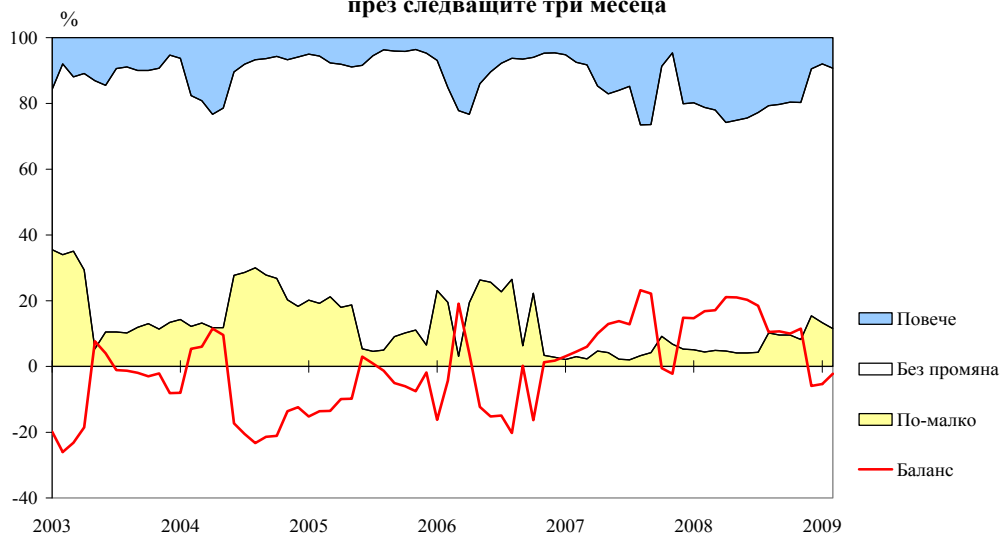
Бизнес климат в сектора на услугите

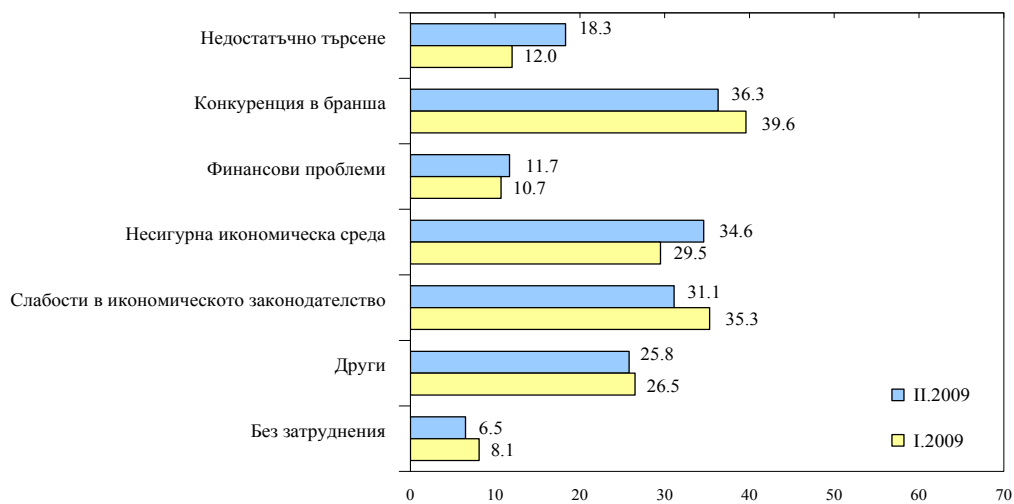
Търсене на услуги през последните три месеца

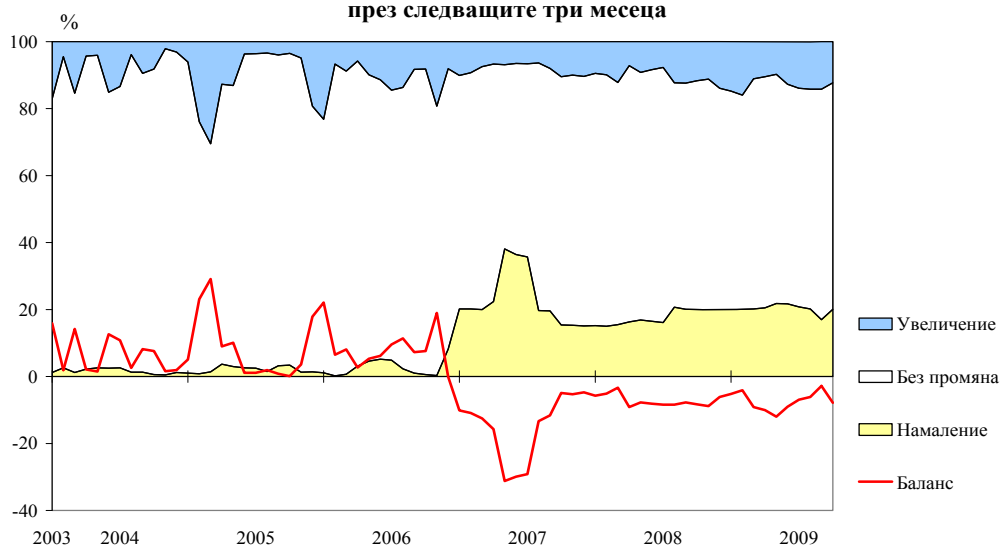
Очаквания за заетите в сектора на услугите през следващите три месеца

Фактори, затрудняващи дейността в сектора на услугите (Относителен дял от предприятията - %)

Очаквания за цените в сектора на услугите през следващите три месеца

¹ От май 2002 г. всички бизнес наблюдения се финансират съвместно от НСИ и Европейската комисия съгласно подписани споразумения между двете институции. НСИ се ангажира да провежда наблюденията съгласно хармонизираната програма на Европейския съюз. Всяко съобщение или публикация на НСИ е с автор НСИ и Комисията не носи отговорност за ползата, която може да бъде извлечена от информацията, съдържаща се в тях.

² Отговорите на въпросите от анкетите са представени в тристепенна категорийна скала от типа: “увеличение”, “без промяна”, “намаление” или “над нормално”, “нормално”, “под нормално”. Балансите на оценките се изчисляват като разлика на относителните дялове по екстремните варианти на отговор. **Показателят “бизнес климат”** е средна геометрична на балансите на оценките за настоящата и за очакваната бизнес ситуация в предприятията през следващите шест месеца.

³ Общият показател на бизнес климата е претеглена средна аритметична на четири отраслови показателя на бизнес климата - в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите, като последният показател е включен в общия динамичен ред от май 2002 година.

⁴ Без търговия.